

KAKO S DJECOM RAZGOVARATI O RATU

SCOUTS[®]
Creating a Better World

PROGRAM ZA DJECU I MLADE

SCOUTS®
Creating a Better World

© World Scout Bureau Inc.
Program za djecu i mlade
Ožujak 2022.

World Scout Bureau Global Support Centre
Kuala Lumpur

Apartman 3, Razina 17
Menara Sentral Vista
150 Jalan Sultan Abdul Samad
Brickfields
50470 Kuala Lumpur, MALEZIJA

Tel: + 60 3 2276 9000
Faks: + 60 3 2276 9089

worldbureau@scout.org
scout.org

© 2022. Svjetska organizacija Skautskog
pokreta. Sva prava pridržana.

Autor: Bára Tichavová - Rozárka
Dopredsjednica i načelnica za program za djecu
i mlade u Junák - Czech Scouting

Reprodukcija je dopuštena nacionalnim
skautskim organizacijama koje su članovi
Svjetske organizacije skautskog pokreta
(WOSM). Referenca na izvornik mora biti
u formatu: © 2022. Svjetska organizacija
Skautskog pokreta. Tiskano uz dopuštenje
WOSM-a.

Hrvatski prijevod i adaptacija -
Savez izviđača Hrvatske

Izvor:

Talking to Your Kids About War od
verywellfamily.com

KAKO S DJECOM RAZGOVARATI O RATU

Češki izviđači pripremili su sljedeće savjete za izviđačke voditelje, ali oni mogu biti korisni i za odgajatelje, roditelje ili volontere koji rade s djecom i u drugim organizacijama. [Izvorne upute](#) nastale su kako bi se adresirao utjecaj rata u Ukrajini. Ovaj prijevod prilagođen je, uz dopuštenje, kako bismo odraslima pomogli u bavljenju ovom izazovnom temom u radu s djecom i mladima u različitim okruženjima diljem svijeta.

Mladi ljudi u vašoj izviđačkoj skupini mogu imati pitanja o sukobima ili ratovima o kojima čuju na društvenim mrežama, TV-u, radiju ili od drugih ljudi. Tema rata neizbježno će utjecati na većinu ljudi koji su joj izloženi, bilo da vide ili čuju o ratu na društvenim mrežama ili sveobuhvatnim televizijskim reportažama. To će svakako unijeti nesigurnost u njihove živote, a može biti posebno izazovno u razdoblju nakon pandemije Covid-19.

Kako trebamo reagirati kada djeca spomenu temu rata na sastanku ili izviđačkoj aktivnosti?

- **Nemojmo zanemariti njihovu potrebu za razgovorom o toj temi.** Odvojimo vrijeme za razgovor, čak i ako je to na račun drugog planiranog programa. Djeca neće uživati u planiranim aktivnostima ako se osjećaju tjeskobno ili rastreseno.
- **Osigurajmo prostor za dijalog.** Stvaranje sigurnog prostora koji bi mladima omogućio dijeljenje njihovih briga, viđenja i perspektive, je potrebno kako bismo im pomogli da razumiju situaciju i vlastite emocije. To im također može pomoći kako bi otvorenije razgovarali s obitelji i prijateljima.
- **Budimo dobri slušatelji** i pokažimo djeci da nas zanima što misle i osjećaju.
- **Pitajmo što znaju o temi,** kako bismo saznali što su već razumjeli. To može biti dobra polazišna točka za još jedan razgovor.
- **Dopunimo njihove informacije činjeničnim opisom onoga što se događa.** Ako imaju pitanja, odgovorimo na njih istinito i činjenično. Odaberimo jezik i razinu informacija primjereno njihovoj dobi. Ne želimo da djeca nakon razgovora osjećaju još veći strah od rata. Nemojmo umanjivati ozbiljnost rata, ali imajmo na umu da nema potrebe posebno isticati nasilne ili krvave detalje.
- **Držimo se činjenica, bez nagađanja.** Nemojmo predviđati što će se sljedeće dogoditi, niti razgovarati o tome kako se strašne stvari mogu dogoditi u budućnosti.
- **Naglasimo da nasilje nije dobar način rješavanja sukoba,** kao što nije u redu kršiti prava drugih ili međunarodna prava. Ako želimo podijeliti svoje mišljenje, razgovarajmo općenito o tome kako doživljavamo rat.
- **Potaknimo djecu da suosjećaju s onima koji su izravno pogođeni ratom.** Često ne moraju biti daleko - možda poznaju ljude u razredu koji su pogođeni ratom ili čije obitelji jesu.

Zapamtite da čak i ako ona sama nisu doživjela rat, mogu biti zabrinuta za bliske osobe u zonama sukoba.

- **Razgovarajmo s njima o tome što možemo učiniti za ljude pogođene ratom,** koje su naše mogućnosti kao izviđačke skupine i pojedinaca. To može biti financijski doprinos pouzdanoj javnoj kampanji, materijalna pomoć ili jednostavno razumijevanje, suosjećanje i spremnost da se, u slučaju potrebe, u budućnosti pomogne.
- **Razgovarajmo s djecom i mladima o tome gdje pronaći informacije, kako prepoznati pristranost i lažne vijesti.** Dajmo djeci do znanja da mogu razgovarati s odraslim osobama od povjerenja kada se osjećaju tjeskobno ili imaju pitanja. U radu s dobnim skupinama izviđača i istraživača, možete zajedno otkrivati gdje pronaći pouzdane informacije i razgovarati o tome kako provjeriti izvore i prepoznati lažne vijesti. Rat dezinformacija također je dio svakog sukoba i moramo opremiti mlade ljude da mu ne podlegnu.
- **Prepoznamo pomagače.** Istaknimo zasluge dobrih ljudi i volontera kako bi djeca znala da, iako na svijetu ima loših ljudi, ima puno više dobrih.
- **Razgovarajmo s djecom o brojnim osobama koji brinu o kolektivnoj sigurnosti** - poput izviđačkih voditelja, policajaca, istaknutih pojedinaca u zajednici, liječnika, medicinskih sestara i mnogih drugih.
- **Budimo dobar primjer.** Važno je da mladi ljudi vide kako mi pristupamo situaciji. Kako se nosimo s vlastitim strahovima da bismo mogli podržati one kojima je teško? Kako im možemo pomoći? Promatranje načina na koji odrasli postupaju i pomažu sebi i drugima u takvim situacijama pomoći će im da se nose s vlastitim strahovima.

Više alata o miru i Skautizmu:

[Dialogue for
Peace Toolbox for
Facilitators](#)

Messengers of Peace

[Messengers of
Peace](#)

Trebamo li spomenuti temu rata ako je prisutna u medijima?

Ovisno o situaciji. Kao što smo već spomenuli, malo je vjerojatno da djeca ne znaju za rat ili da se ne osjećaju pogođenima tim vijestima.

Ako niste sigurni želite li otvoriti tu temu, prepustite odluku skupini. Pitajte na početku sastanka kako se osjećaju ili što su doživjeli tijekom dana. Ako se netko od njih osjeća tjeskobno zbog rata, vjerojatno će to spomenuti. Zatim slijedite gore navedene upute. Ako se tema ne pojavi, vjerojatno još nije vrijeme da inicirate razgovor.

Što je još dobro znati?

Izviđači u Ujedinjenom Kraljevstvu osmislili su [razne aktivnosti](#) koje možete koristiti u radu s djecom i mladima kako biste mogli zajedno učiti i bolje se osjećati.

Moguće je da djeca koja se osjećaju tjeskobno neće htjeti sudjelovati u aktivnostima i htjet će biti sa svojim obiteljima. Poštujmo njihove odluke.

Ako primijetite člana skupine koji se čini posebno tjeskobnim ili uočite značajnu promjenu u ponašanju i sl., svakako obavijestite roditelje. Ove upute možete podijeliti i s roditeljima kako biste im pomogli voditi ovakve razgovore s vlastitom djecom kod kuće.

Ponekad nam naš izviđački angažman donosi nove i teške izazove - biti podrška djeci i mladima u vrijeme kada se riječ "rat" često čuje. U isto vrijeme, nedavno smo se suočili s izazovima bolesti COVID-19. Iz dana u dan dokazujemo da se zajedno možemo suočiti s velikim izazovima i da ćemo ostaviti svijet boljim mjestom za djecu i mlade s kojima radimo. Nastojat ćemo vam i dalje pružati podršku u odgovoru na događaje koji nužno utječu na izviđačke aktivnosti u svim sekcijama.

Autor: Bára Tichavová - Rozárka

Dopredsjednica i načelnica za program za djecu i mlade u Junák - Czech Scouting

SCOUTS®
Creating a Better World

© World Scout Bureau Inc.
Program za djecu i mlade
Ožujak 2022.

World Scout Bureau Global Support Centre
Kuala Lumpur

Apartman 3, Razina 17
Menara Sentral Vista
150 Jalan Sultan Abdul Samad
Brickfields
50470 Kuala Lumpur, MALEZIJA

Tel: + 60 3 2276 9000
Faks: + 60 3 2276 9089

worldbureau@scout.org
scout.org

© 2022. Svjetska organizacija Skautskog
pokreta. Sva prava pridržana.

Autor: Bára Tichavová - Rozárka
Dopredsjednica i načelnica za program za djecu
i mlade u Junák - Czech Scouting

Reprodukcija je dopuštena nacionalnim
skautskim organizacijama koje su članovi
Svjetske organizacije skautskog pokreta
(WOSM). Referenca na izvornik mora biti
u formatu: © 2022. Svjetska organizacija
Skautskog pokreta. Tiskano uz dopuštenje
WOSM-a.

Hrvatski prijevod i adaptacija -
Savez izviđača Hrvatske

Izvor:

Talking to Your Kids About War od
verywellfamily.com